

Sygn. akt I C 449/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2013 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2013 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa K. Ż.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę kwoty 72.891,72 zł

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powódki kosztami procesu;

III. nakazuje powódce uiścić na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 762,43 zł, tytułem zwrotu połowy wydatków poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenia biegłych.

sygn. akt IC 449/12

UZASADNIENIE

Powódka K. Ż. wniosła pozew przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W. o zapłatę:

- kwoty 30.000 zł, tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku z wypadkiem z dnia 30.01.2010r. z odsetkami ustawowymi od 16.05.2010r. do dnia zapłaty,

- kwoty 31.901,35 zł, tytułem utraconych dochodów, z odsetkami ustawowymi od 27.09.2011r. (tj. od decyzji pozwanej o odmowie wypłaty świadczenia) do dnia zapłaty, podnosząc, że kwota ta stanowi różnicę między świadczeniem należnym, obliczonym w oparciu o opinię biegłego rewidenta, a kwotą wypłaconą dotychczas z tego tytułu przez pozwaną, tj. 5.699,75 zł;

- kwoty 7.656 zł z odsetkami ustawowymi od 27.09.2011r. do dnia zapłaty, tytułem kosztów opieki (przez 6 m-cy od wypadku: 8 tyg. przez 6 godz. dziennie i 18 tyg. po 4 godz. dziennie oraz po usunięciu drutów w kwietniu 2011r. przez 1 m-c po 2 godz. dziennie - 10 zł za godzinę);

- kwoty 1.277,77 zł z odsetkami ustawowymi od 27.09.2011r. do dnia zapłaty, tytułem kosztów dojazdów, podnosząc, że kwota ta stanowi różnicę między świadczeniem należnym, a kwotą wypłaconą dotychczas z tego tytułu przez pozwaną, tj. 8.518,47 zł,

- kwoty 1.493,60 zł z odsetkami ustawowymi od 27.09.2011r. do dnia zapłaty, tytułem kosztów leczenia, domagając się z tego tytułu zwrotu wydatków na psychoterapię, rehabilitację i zakup leków, na podstawie dołączonych do pozwu faktur i rachunków, podając zarazem, że pozwana wypłaciła dotychczas powódce w postępowaniu likwidacyjnym

z tego tytułu kwotę 5782,86 zł. W wyniku rozszerzenia powództwa (K-279), powódka ostatecznie domagała się zapłaty kwoty 2.056,60 zł, tytułem poniesionych kosztów leczenia, z odsetkami ustawowymi od kwoty 1496,60 zł od 27.09.2011r., od kwoty 560 zł od dnia doręczenia pisma procesowego pozwanej (k-279), przedkładając dowód nadania pisma w dniu 22.05.2013r.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzuciła, że nie ponosi odpowiedzialności za szkodę powódki. Ubezpieczona u pozwanej Gmina W. zleciła wykonanie obowiązków w zakresie całorocznego utrzymania czystości i porządku chodnika przy ul. (...) we W. - (...) S.A. we W., zatem na podstawie art. 429 kc - Gmina zwolniona jest od odpowiedzialności odszkodowawczej.

Odnosząc się do zarzutu pozwanej o braku odpowiedzialności za skutki wypadku w oparciu o art. 429 kc, powódka podniosła, że pismem z dnia 2.04.2010r. (...) S.A. we W. powiadomiło ją, że nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenie, gdyż w obowiązkach tego przedsiębiorstwa nie leży oczyszczanie chodnika w miejscu, w którym nastąpił wypadek. Podniosła, że, pismem z dnia 16.04.2010r. pozwany poinformował powódkę o przyjęciu odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 30.01.2010r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.01.2010r., we W., na chodniku przy ul. (...), powódka pośliznęła się na oblodzonym chodniku i upadła, w wyniku czego doznała złamania kości podudzia prawego w obrębie stawu skokowego. Doznane złamania zostało wygojone ze zniekształceniem i ograniczeniem zakresu ruchów oraz zespołem bólowym, upośledzającym zdolności podpórcze i lokomocyjne kończyny. Po przeprowadzeniu operacyjnego zespolenia kości, powódka miała unieruchomioną w gipsie przez osiem tygodni, poruszała się o kulach przez siedem miesięcy. Po przebytych leczeniu operacyjnym u powódki pozostały szpecące blizny na prawej nodze, bez zaburzenia funkcji narządu.

Dowód:

opinia główna i uzupełniająca biegłych sądowych z zakresu ortopedii K. C.i neurologii E. T.(k-166-170, 246-247);

zeznania świadków: O. K. (k-192); J. Ż. (k-218), I. M. (k-264);

zeznania powódki (k-264v.-265).

W związku z przebytych urazem w obrębie stawu skokowego powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 15 %. Odczuwane przez powódkę bóle kręgosłupa nie miały bezpośredniego związku z przedmiotowym wypadkiem.

Dowód:

opinia główna i uzupełniająca biegłych sądowych z zakresu ortopedii K. C.i neurologii E. T.(k-166-170, 246-247).

Po wypadku, z uwagi na uraz kończyny dolnej, powódka wymagała pomocy i opieki osób trzecich przy codziennych czynnościach, jak przygotowywanie i podanie posiłków, przy czynnościach higienicznych i fizjologicznych przez okres 8 tygodni przez 4 godziny dziennie. Po usunięciu zespolenia wewnętrznego kości piszczelowej i strzałkowej w (...) w P., powódka wymagała pomocy innych osób w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych przez 4 tygodnie przez 3 godziny dziennie. Powódka korzystała z pomocy i opieki rodziców, a także brata i koleżanek.

Dowód:

opinia główna i uzupełniająca biegłych sądowych z zakresu ortopedii K. C.i neurologii E. T.(k-166-170, 246-247);

zeznania świadków: O. K. (k-192), J. Ż. (k-218), I. M. (k-264);

zeznania powódki (k-264v.-265).

Od wypadku do połowy września 2010r. powódka nie mogła korzystać ze środków komunikacji publicznej. Rodzice wozili ją samochodem na uczelnię do W., do lekarzy i na rehabilitację.

Dowód:

opinia główna i uzupełniająca biegłych sądowych z zakresu ortopedii K. C.i neurologii E. T.(k-166-170, 246-247).

W związku z koniecznością leczenia skutków wypadku powódka odbyła rehabilitację kończyny dolnej prawej, ponosząc z tego tytułu wydatki w kwocie 310 zł.

Dowód:

opinia główna i uzupełniająca biegłych sądowych z zakresu ortopedii K. C.i neurologii E. T.(k-166-170, 246-247),

rachunki za rehabilitację (k-42-43, 49).

W chwili wypadku uczyła się w Wyższej Szkole (...) we W., mieszkała i pracowała we W.. Była zatrudniona w (...) Centrum (...) we W., Szkole (...) i (...) Sp. z o.o. we W.. Po wypadku, z uwagi na niemożność samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym, powódka zamieszkała z rodzicami w K., nie podjęła ponownie uprzednio wykonywanej pracy. Po dwóch tygodniach od wypadku wróciła do szkoły, na uczelnię dowozili ją rodzice.

Dowód:

zeznania świadków: O. K. (k-192), J. Ż. (k-218), I. M. (k-264);

zaświadczenia pracodawców (...) Centrum (...) we W. (k-60) i (...) Sp. z o.o. we W. (k-61);

zeznania powódki (k-264v.-265).

W wyniku wypadku u powódki rozwinęły się zaburzenia stresowe pourazowe pod postacią reakcji depresyjnej, powodujące uszczerbek na zdrowiu w wysokości 6 %. Powódka podjęła psychoterapię, która wpłynęła na poprawę jej codziennego funkcjonowania psychicznego, upośledzonego na skutek wypadku. Wydatki, poniesione przez powódkę na psychoterapię (3040 zł) i zakup leku, ułatwiającego zasypianie (M., w kwocie 33,60 zł), wyniosły łącznie 3073,60 zł.

Dowód:

rachunki za psychoterapię, faktura (k-33-40 i 281-283, k-41)

opinia biegłego psychiatry W. B. (k-277);

opinia biegłego psychologa M. G.(k-173-177);

częściowo zeznania świadków: O. K. (k-192), J. Ż. (k-218), I. M. (k-264);

zeznania powódki (k-264v.-265).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w następstwie uwzględnienia zarzutu pozwanej braku legitymacji w oparciu o art. 429 kc.

Co do zasady, utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności zapobiegają zanieczyszczeniu ulic, placów i terenów otwartych, w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów

zgrupowanych w przeznaczonych do tego celu pojemnikach ustawionych na chodniku (art. 3 ust. 1 i 2 pkt 11 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach [t.j. Dz.U.2012.391 ze zm.]).

Na tej podstawie odpowiedzialną za utrzymanie czystości i porządku na terenie chodnika przy ul. (...), gdzie doszło do zdarzenia z udziałem powódki, była Gmina W., ubezpieczona u strony pozwanej.

Pozwana jednakże zwolniła się od odpowiedzialności za skutki wypadku powódki (art. 415 kc w zw. z art. 822 kc) wykazując, że wykonanie czynności, związanych z całorocznym utrzymaniem czystości i porządku na terenie, na którym doszło do przedmiotowego wypadku (ul. (...) we W.), w tym zimowego oczyszczania chodników, powierzyła (...) S.A. we W., które w zakresie swej działalności zawodowej trudni się wykonywaniem takich czynności (art. 429 kc). Na dowód tego przedłożyła umowę z dnia 28 kwietnia 2009r. wraz z wykazem ulic objętych sprzątaniami (k-100-121).

Stanowisko powódki - odnośnie zarzutu pozwanej - oparte na piśmie (...) S.A. we W. z dnia 2.04.2010r. (k-126-131), stoi w sprzeczności z w.w. dowodami. Wbrew również twierdzeniom powódki, pismem z dnia 16.04.2010r., pozwana nie poinformowała powódki o przyjęciu odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 30.01.2010r., a jedynie o przyjęciu zgłoszenia szkody osobowej (k-58 i 132).

Niezależnie od tego, faktem bezspornym jest, że pozwana, po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, wypłaciła powódce świadczenia odszkodowawcze, z tytułu szkody poniesionej w wyniku wypadku z dnia 30.01.2010r. Powódka wystąpiła z pozwem w niniejszej sprawie, kwestionując jedynie wysokość przyznanych świadczeń, i żądała uzupełnienia wypłaconych wcześniej kwot. Stanowisko swoje, oparte na art. 429 kc, pozwana ujawniła dopiero po wniesieniu pozwu, w odpowiedzi na pozew z dnia 29.06.2012r. Dlatego okoliczność tę Sąd uwzględnił przy rozstrzygnięciu o kosztach procesu, nie obciążając powódki, pomimo przegrania sprawy, kosztami procesu, poniesionymi przez przeciwnika, w oparciu o art. 102 kpc.

Wobec stanowiska powódki, która po wniesieniu odpowiedzi na pozew, podtrzymywała zgłoszone w pozwie przeciwko pozwanej roszczenia zapłaty, dokonując nadto rozszerzenia powództwa w zakresie żądania zwrotu kosztów leczenia, Sąd przeprowadził w całości postępowanie dowodowe na okoliczność wysokości zgłoszonych roszczeń.

Na okoliczność wysokości utraconych dochodów powódka przedłożyła dowody z dokumentów prywatnych (art. 245 kc), w postaci wyliczenia, sporządzonego przez biegłego rewidenta K. K.(k-59) oraz zaświadczenia pracodawcy (...) Centrum (...)we W.(k-60) i (...) Sp. z o.o.we W.(k-61). Wobec zarzutów pozwanej, mając przy tym na uwadze, że dotychczas pozwana wypłaciła powódce z tego tytułu kwotę 5.699,75 zł, nie można uznać, że fakt, na który powołała się powódka, został prawidłowo wykazany (art. 6 kc), poprzez dołączenie jedynie dowodów z dokumentów, które, zgodnie z powołanym przepisem art. 254 kpc, stanowią dowód tego, że osoby, które je podpisały, złożyły oświadczenia, zawarte w tych dokumentach.

Na podstawie dowodu z opinii biegłych ortopedy i neurologa, Sąd ustalił, że na skutek wypadku, powódka wymagała opieki osób trzecich przez 8 tygodni przez 4 godz. dziennie po wypadku oraz po usunięciu zespolecia wewnętrznego kości w (...) P. przez 3 godz. dziennie przez 4 tygodnie (k-247). Okoliczność, że powódka, na skutek wypadku, była niezdolna do samodzielnej egzystencji i wymagała pomocy i opieki osób trzecich w codziennych czynnościach, została ponadto ustalona w oparciu o dowody z zeznań przesłuchanych w.w. świadków i powódki. Sąd przyjął, zgodnie ze stanowiskiem powoda, że średni minimalny koszt takiej opieki w miejscu jego zamieszkania wynosi 8 zł za godzinę. W ocenie Sądu, zachowanie drobiazgowości przy ustalaniu średniej stawki za usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania powódki nie było w rozpoznawanej konieczne, skoro stawka, wskazana przez powódka na 10 zł za godzinę, nie jest wygórowana i w świetle doświadczenia życiowego pozostaje bardzo prawdopodobna (art. 322 kpc). Koszt opieki został zatem ustalony na łączną kwotę 1736 zł (56 dni x 4 g. x 10 zł) + (28 dni x 3 g. x 10 zł). Wskazać przy tym należy, że prawo poszkodowanego do odszkodowania z tytułu zwiększonych potrzeb, polegających na konieczności korzystania z opieki osoby trzeciej, nie jest uzależnione od wykazania, że efektywnie wydał on odpowiednie kwoty na koszt opieki. Prawa do odszkodowania nie pozbawia go również fakt, że opiekę nad nim sprawowali jego domownicy (rodzice).

W sprawie bezspornym było, że dotychczas pozwana wypłaciła powódce kwotę 8.518,47 zł, tytułem zwrotu kosztów dojazdu. Powódka dochodziła w niniejszej sprawie dopłaty w kwocie 1277,77 zł, jako różnicy pomiędzy przedłożoną pozwanemu specyfikacją dojazdów i wyliczoną przez nią kwotą a świadczeniem, wypłaconym przez pozwaną. Pozwana zarzuciła jedynie, że koszty te powinny być pomniejszone o koszty dojazdu komunikacją publiczną. Na podstawie opinii biegłych sądowych ortopedy i neurologa, Sąd ustalił, że, z uwagi na stan zdrowia, będący wynikiem wypadku, powódka nie mogła korzystać ze środków komunikacji publicznej w okresie od wypadku do połowy września 2010r. (k-169), co czyni zarzut pozwanej bezzasadnym i gołosłownym.

Powódka wniosła nadto o zasądzenie odszkodowania na podstawie art. 444§1 kc, w kwocie 1493,60 zł, a ostatecznie w kwocie 2056,60 zł, tytułem zwrotu kosztów leczenia, precyzując, że żądanie to dotyczy wydatków, poniesionych na psychoterapię, rehabilitację i zakup leków, udokumentowanych przez nią na podstawie rachunków i faktur dołączonych do pozwu i pisma procesowego, zawierającego rozszerzenie powództwa. Jak ustalono na podstawie dołączonych rachunków, powódka przeszła po wypadku psychoterapię, ponosząc z tego tytułu wydatki, w łącznej kwocie 3040 zł (k-33-40 i 281-283). Podjęta przez powódkę psychoterapia, jak również wydatek na lek, ułatwiający zasypianie (melatonina), w kwocie 33,60 zł (k-41), były uzasadnione leczeniem skutków wypadku, co ustalono w oparciu o dowody z opinii biegłych psychiatry W. B.(k-277) i psychologa M. G.(k-173-177), którzy stwierdzili, że działania powyższe pomagały powódce w prowadzeniu rehabilitacji, radzeniu sobie ze stresem i poprawie codziennego funkcjonowania psychicznego, upośledzonego rozpoznanymi zaburzeniami, powstałymi w wyniku wypadku. W oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych ortopedy i neurologa (k-169), odnosząc się do zarzutu pozwanej, że "część pozycji nie była związana z następstwami zdarzenia", Sąd ustalił, że wydatki, poniesione przez powódkę na rehabilitację w kwocie 420 zł, na podstawie rachunku, znajdującego się w aktach sprawy na k- 43, były uzasadnione w połowie, zaś wydatki poniesione z tego tytułu w kwocie 480 zł, na podstawie rachunku, znajdującego się na k-44, nie były uzasadnione w żadnej części. W pozostałym zakresie, koszty rehabilitacji, udokumentowane przez powódkę dokumentami, dołączonymi do pozwu, były usprawiedliwione one leczeniem skutków wypadku (k-49). Zarzut pozwanej, zgłoszony dopiero na rozprawie w dniu 27.08.2013r., iż część kwot z rachunków, przedstawionych przez powódkę, dotyczących kosztów psychoterapii, została już zwrócona, nie zasługiwał na uwzględnienie, jako gołosłowny i spóźniony (zarzut taki nie został sformułowany w odpowiedzi na pozew). Niezależnie od tego, powódka wносиła o zapłatę, z tytułu zwrotu kosztów leczenia, łącznie kwoty 2056,60 zł, przedłożone zaś przez nią rachunki tylko za psychoterapię opiewały na kwotę 3040 zł, zatem zarzut pozwanej, iż zapłaciła dotychczas z tego tytułu kwotę 5.782,86 zł i tak nie wpłynęły na skuteczność żądania pozwu w tym zakresie.

Zadośćuczynienie (art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 k.c.), jest formą rekompensaty pieniężnej z tytułu szkody niemajątkowej. Podstawą jego żądania jest krzywda niemajątkowa, w postaci ujemnych przeżyć, związanych z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi, świadczenie te może łagodzić ujemne przeżycia pokrzywdzonego, poprzez dostarczenie mu środków, pozwalających w szerszym stopniu zaspokoić jego potrzeby. W niniejszej sprawie, krzywda, która dotknęła powódkę, w wyniku wypadku z dnia 30.01.2010r., była duża - powódka doznała uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia zarówno fizycznego (odczuwane dolegliwości bólowe w obrębie złamanej kończyny), jak i psychicznego (ujemne uczucia, przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi i następstwami uszkodzenia ciała jak szpecąca blizna, konieczność zmiany sposobu życia). Jednakże rozważania Sądu na temat odpowiedniej sumy, tytułem zadośćuczynienia pieniężnego - wobec braku legitymacji biernej po stronie pozwanego Towarzystwa (...) - byłyby bezprzedmiotowe.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., uwzględniając wynik procesu, nakazano powódce uiścić na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 762,43 zł, tytułem zwrotu połowy wydatków, poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenia biegłych, mając na uwadze, że powódka była zwolniona od kosztów sądowych w połowie oraz uiściła zaliczkę w wysokości 400 zł. Wynagrodzenie na rzecz biegłych K. C.i E. T.zostało wypłacone w kwotach 674,55 zł i 477,75 zł (k-199), z czego do kwoty 400 zł - z zaliczki, uiszczonej przez powódkę. W pozostałej kwocie wynagrodzenie to, jak również wynagrodzenie za opinię uzupełniającą (k-256) oraz wynagrodzenia biegłych M. G.i W. B.(k-290), zostały

wypłacone tymczasowo w wydatków budżetowych tut. Sądu (274,55 + 477,75 zł + 382,20 zł + 90,06 zł + 300,30 zł
= 1.524,86 zł x ? = 762,43 zł).